

Tekst en foto's: Thom Olink

MET EEN DRIEMASTER DOOR HET PARADIJS

Als het Paradijs bestaat dan scheurden we op dat moment met een vaart van 12 knopen langs de poorten. Rechts waren we bijna voorbij aan Jura en links was het beeld van de Bunnahabhain distillery stil vervaagd.

*'Cut the engines
Change the sail
Haul on the bowline'
We sang that melody
Like all tough sailors do
When they are far away at sea
(Bob Dylan - 115th Dream)*

De 'Thalassa' voer aan de wind, alle veertien zeilen opgetuigd, ruim achthonderd vierkante meter hard doek om schuimend te vliegen over het water. Aan de linkerzijde liep het gangboord van de barkentijn vol water, de horizon stond bijna veertig graden uit het lood en we hielden ons aan de hoge stuurboordkant vast aan de reling. Wel met een glas whisky in de hand; deze momenten van plezier en opwinding moesten vol worden genoten. Alle elementen hadden 's morgens na een mistig begin besloten hand in hand een feestje te bouwen, de zon scheen volop, de eindeloze lucht was van een blauw dat nooit in een tube is gevangen en de wind werd steeds een puntje sterker.

'Stop de motoren', riep schipper Lammert tot groot genoeg van de bemanning. Matroos Nathalie, een stevige en onvermoeibare meid begon gelijk te zingen en de 115de droom van Dylan schoot door ons hoofd.

DRAAIKOLKEN

De engte tussen Jura en Islay met bizarre en soms schuimende draaikolken was genomen en nu glinsterde het ruime sop. In de verte kwamen Oronsay en Colonsay met steeds meer kleur omhoog en nog verder aan de horizon schimmerde the Isle of Mull.

'Er is geen mooier geluid, dan dat van een stoppende dieselmotor. Zeilen, zeilen daar gaat het om, daarvoor is dit schip gebouwd en daarvoor ben ik geboren', zegt de schipper als we ons aan een kaartentafel in de stuurhut vasthouden. 'Hoor Nathalie zingen, dat doet ze altijd als we volle bak gaan, die houdt intens van zeilen en het wijde water, werken, sjoeren en genieten.'

Mijlen verder van Bunnahabhain wordt de 'Thalassa' bakboord gestuurd en vliegen de commando's over het dek. De wind valt hier verraderlijk van de glooiingen van Jura, de Paps met de Beinn an Oir als hoogste punt. De voorste fokkenmast van de 'Thalassa' is dwarsscheeps getuigd met vijf grote zeilen die moeten worden gedraaid. De middelste grote mast en achterste bezaansmast zijn langsscheeps getuigd.

ONONTWARBAAR

De knallende wind slaat in de voorste zeilen als de koers wordt verlegd en het ingewikkelde systeem van touwen vraagt alle kracht. Bovenin blijft wat hangen en terwijl het schip hard en scheef verder zeilt moet Nathalie dertig meter naar boven; harnas aan en klimmen. Enkele touwen slaan om elkaar tot een dikke knot, die als een slopersbal heen en weer gaat en Nathalie op centimeters mist. Alles en iedereen staat op scherp en het is mooi te zien hoe deze zeelieden op elkaar zijn ingespeeld.

Als de barkentijn zich recht, de wind vanuit de rug weer vol in de strakke zeilen blaast, lopen we over het dek en kijken nog eens naar de vele tientallen touwen die naar masten, zeilen en ra's lopen. Het zijn er zo veel in een voor de leek onontwarbare figuratie dat beelden uit de jeugd terugkomen; touwtje trekken op de kermis, een bos dunne draden in de hand die naar een prijsje leiden.

'Zo, dat moest even snel', zegt de schipper met een grijns op zijn jonge gezicht. 'Kicken man', roept Nathalie

als ze de stuurhut binnenstapt.

We nemen een slok, opgewonden en gelukkig.

BUNNAHABHAIN

We gaan op de deurmat van Bunnahabhain voor anker, afmeren kan niet, te ondiep bij de steiger. En dus wordt de Islay distilleerderij aangedaan met behulp van de sloep. Als die is neergelaten blijkt de benzinetank lek; roeien dus. Twee keer want naast de bemanning zijn er zo'n zes gasten uitgenodigd in deze derde week dat de 'Thalassa' de wateren rondom Islay en de andere eilanden doorkruist. En fungeerde als hotel tijdens het Islay Festival. Er zijn immers achttien tweepersoons hutten op het 47 meter lange schip van 430 ton. En een voortreffelijke kok Günther, die uit Lübeck in het voormalige Oost-Duitsland komt en alle zeven zeeën van de wereld ontelbare malen op meermasters heeft afgezeild.

John MacLellan, de manager, is een week eerder vertrokken naar het kleine Kilchoman. We worden met een handjevol whiskytoeristen, die over land zijn gekomen, rondgeleid. Het koper van de wash- en spiritstills is dof, zwaar aangeslagen door de zoute lucht van de zee.

BLACK BOTTLE

Tot voor kort draaide de zoetste en in de meeste bottelingen minst geturfde van de Islay-zusters twee miljoen liter per jaar, maar dat heeft eigenaar Burn Stewart zwaar teruggeschroefd. Overal in de stokerij wordt de bezoeker duidelijk gemaakt dat hier Black Bottle vandaan komt. Als we de bloedhete stookruimte verlaten wippen we even de kantoren binnen. Waar de stemming niet bovenste best is als we vragen naar de geruchten over een tijdelijke sluiting.

'Wie zal het zeggen, we horen dat CL World Brand, eigenaar van Burn Stewart wat krap zit. Maar zoals altijd zullen wij wel de laatsten zijn die wat horen.'

We besluiten bij te springen en kopen twee flessen van het merk met de zeeman op het etiket, dat altijd al onze Islay-favoriet was.

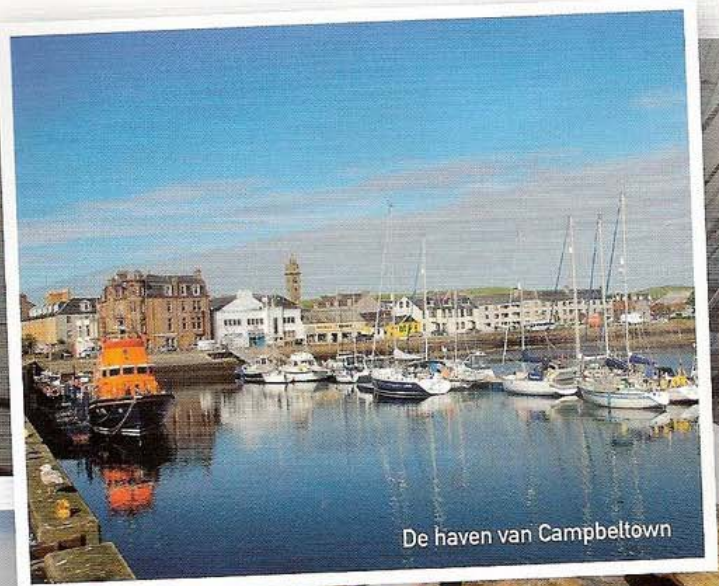
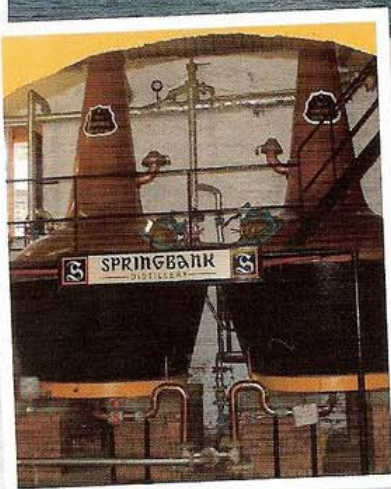
's Nachts heeft de grote driemaster moeite om het anker te houden, de stromingen zijn hier voor de deur van Bunnahabhain sterk en de vaste regel dat iemand van de bemanning altijd in de stuurhut wacht houdt, bewijst volop zijn nut. De motoren worden tot drie keer gestart en als na het anker ook de stilte valt horen we een meeuw die schor klinkt alsof zijn batterij leeg is.

Als we de volgende ochtend langs de haven van Port Askaig varen en een uurtje en twee koppen koffie later de witte vuurtoren voorbij zien glijden gaan we zuidoostwaarts de hoek om en kunnen de rotsen bijna aaien. Dan doemt voorbij Ardbeg, Lagavulin en Laphroaig, de tijdelijke thuishaven van Port Ellen op.

's Avond als de lampen worden aangestoken en een grote zeehond zijn (of haar?) hoofd boven water steekt bij de late binnenkomst van een visser gaat de fles van die middag rond. Op de wal wordt de schaduw van de plaatstalen Port Ellen malting steeds somberder.

TEGENDRAADS

De meeuwen krijzen in het jonge zonlicht en het gepokpok van de vissersboten eechoot boven de baai. De kont van de 'Thalassa' komt maar moeilijk los van de kade. De geur van

het ontbijt met vers gebakken broodjes en gebakken eieren en spek zweeft nog rond beneden-deks, boven hangt verwachting stil in de azuren lucht.

We kijken nog een keer achterom naar de zwigende distilleerderij van Port Ellen en de haven vol kleurige bootjes. En dan is het op naar het ruime sop. In de stuurhut zet schipper Lammert met zijn Belgische stuurman Sam een koers uit op de kaart naar de Mull of Kintyre.

Campbeltown is de volgende haven, Springbank dus. We hebben Peter Curry gebeld en zijn zoals altijd bij deze bijna boerse, onbedorven distilleerderij met zijn zo aparte single malt meer dan welkom.

Het wordt een ontspannen zeiltocht met een enkele ontmoeting onderweg en dan vooral met eskadrons zeevogels die in volstreekte orde laag over het koppige water van het North Channel scheren.

Ook hier is de zee vaak tegendraads en iedereen van de bemanning is bij de les.

SPRINGBANK

Als we de hoek om zijn en het eilandje Davaar hebben gemeden, is de haven van Campbeltown stil, bijna verlaten. Even is er het gevoel van thuiskomen. De

'Thalassa' trekt zoals overal gelijk veel bekijks en als de avond neerdaalt wandelen vele paartjes over de kade en maken een praatje.

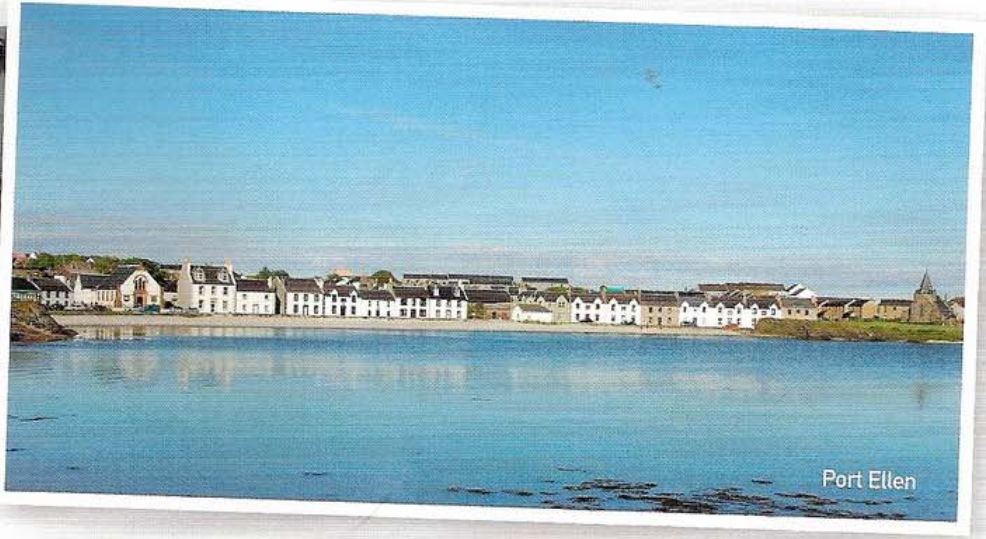
Springbank ligt in ruste, zoals wel vaker, de productie wordt zeer nauwgezet afgestemd op de afzet. Op weg er naar toe, langs het Springbank kerkje en de school, mijmeren we wat over de grote aantallen stokerijen die hier op de Mull of Kintyre hebben gerookt. Nu dragen de namen Springbank (met Longrow, Hazelburn) en zuster Glengyle (Kilkerran) en Glenscotia (eigendom van Loch Lomond) de vlag van Campbeltown.

We klimmen en wandelen over het terrein terwijl Peter Currie honderduit vertelt tot groot genoegen van de bemanning en enkele passagiers. Niets blijft verborgen, deksels worden opgetild en overal wordt gesnuffeld en alles wordt gevraagd. Deze dag is mooi vindt iedereen, een feest, en dat moet later op de avond worden gevierd in The Feathers in Cross Street, waar de betrekkelijke rust al snel in stukken valt.

BALLYCASTLE

Terug op het tall ship worden nog wat drams en een los biertje ingeschonken en glimmen de roodverbrande koppen boven het koper van de barrail en het donkere mahoniehout. Het uur van de sterke verhalen heeft dan al lang geslagen.

Het besluit over de allernaaste toekomst staat vast. Noord-Ierland ofte wel Bushmill zal het volgende doel zijn. De schipper en zijn crew hebben goede herinneringen aan hun avontuur een week eerder toen

Port Ellen

ze als een verschijning uit oude tijden met hun driemaster voor de haven van Ballycastle opdoemden. Het bleek niet mogelijk om in de haven af te meren, maar nadat handen waren geschud, begon men gelijk de haven van dit kostelijke stadje uit te diepen. Als we na een stevige tocht in opnieuw glanzend weer het anker hebben uitgegoot laten Alex en Nathalie de sloep te water. De motor doet het weer. Maar dan besluiten drie heren in een met testeron opgeblazen rubberboot eens te laten zien wat 250 pk vermag. Ze scheuren veel te dicht langs de 'Thalassa', meters hoge golven producerend. Alex kan nog net aan boord springen vanuit de sloep, die dan met een knal hoog tegen het boord wordt aangekwakt. De kap van de motor verdwijnt naar de bodem. Maar ook nu laat Ballycastle zijn ware gezicht zien; even marifonen met de jonge havenmeester en er komt al een lokale boot aan om ons op te halen.

Als we in de Angler's Arms een dram bestellen worden we begroet als oude kameraden. 'Helaas is mijn Renault Espace kapot, maar ik heb nog wel de Toyota Yaris van mijn schoonmoeder als jullie naar Bushmill willen.' Huh. De jongens van de 'Thalassa' moeten in de week hiervoor een wel zeer goede indruk hebben achtergelaten. We leggen uit dat we niet met zeven man in die auto passen. 'Jammer, had je niks gekost, maar ik ga nu even mijn neef bellen.'

BUSHMILL

En dus gaan we in een taxibusje van neef naar die stokoude distilleerderij van Bushmill, waar we in de afgelopen drie decennia prachtige uren hebben doorgebracht met de verantwoordelijke mensen, kletsend, filosoferend, proevend.

Als we de parkeerplaats oprijden bekruipt ons een vreemd gevoel; parkeerwachten in uniform met pet, hekken? Diageo heeft Bushmill overgenomen en bij binnenkomst is alles overgeorganiseerd - what happened to the Irish? Als we aan een batterij dames achter een counter in de ontvangsthal vragen of we iemand kunnen spreken, valt er een dodelijke stilte. Hebben we een handgranaat gegooid die zo afgaat? Een schriftelijk verzoek moet drie weken van te voren bij het hoofdkantoor worden ingediend. 'In Geneve?', vragen we sarcastisch.

Een deel van ons gaat naar binnen, anderen hebben het wel gezien.

Dan gaan we maar buiten foto's maken. 'Nee, dat kan absoluut niet, daar is schriftelijke toestemming voor nodig!' Uiteindelijk komt de cheffin van de rondleiding die ons meeneemt naar het proeflokaal dat we van binnen en buiten kennen, ze schenkt een Bushmill 21y in, afgemaakt in Madeira vaten. En zegt dat er veel is veranderd. Zij redt de dag, Bushmill en Diageo en als we richting Giant's Causeway rijden en tussen het geel van brem en het groen van luie dalen rijden, komt de zon weer te voorschijn. Alleen gezeten op een van de beroemde zeskantige pilaren van wereldwonder Giant's Causeway peinen we over de veranderde whiskywereld.

AVONDETEN

De terugtocht pal langs de kust naar Ballycastle is van een schoonheid die we ooit in dit land als jonge jongen al hebben leren kennen en genieten. Rathlin Island met schuimende randen ligt voor ons in zee, zo gevaarlijk dat zelfs de reddingsboot met lokale helden er ooit op kapot sloeg. Vlak voor we door een visser naar de 'Thalassa' worden gebracht, uiteraard na een mooie offerdienst in de kroeg van de oom van onze neef-chauffeur, roept de havenmeester dat we even moeten wachten. Hij vertelt de opscheppers op de oranje boot te hebben getraceerd; een en ander zal worden vergoed. Dan komt iemand de hoek om, geeft een jutezak en zegt: 'Jullie avondeten.' Later op het dek van ons huis met drie masten schudden we inhoud uit; tientallen Jakobsschelpen en rode poon, halleluja! Schipper Lammert en zijn bemanning moeten de volgende dag in Belfast zijn voor de Tall Ship Show en dus ronden we in de vroege ochtend de rechterschouder van Noord-Ierland, zwaaien nog een keer naar The Mull of Kintyre, passeren Larne en lachen vreselijk om een verhaal van David, een hard meewerkende passagier uit Belfast. 'Zie je die twee eilandjes met die vuurtoren, eindje uit elkaar. Als 's avonds de lichten aangingen leek het net een schip en de Duitsers hebben vele bommen laten vallen, precies midscheeps, zoals het hoort. Die vielen dus keurig in de zee tussen de eilanden en op de kust stonden de mensen als bij een show te klappen en te juichen.' In de laatste uren van de dag glijden we langs Carrickfergus en het kalme water van Belfast bay binnen. In de verte klinkt Van Morrison's 'Hymns to the Silence' en met een laatste glas in de hand wordt het ons vreemd te moede. ✨

WHISKYSAIL 21 mei – 28 mei 2011

THALASSA

Een unieke manier om een aantal distilleerderijen aan de westkust van Schotland te bezoeken en het Islay Whisky Festival mee te maken.

Naar aanleiding van de ervaringen van 2010 hebben we gekozen om te vertrekken van en terug te keren naar de jachthaven van Troon. Dit maakt de transfers van de luchthaven naar de jachthaven erg eenvoudig en betaalbaar.

Troon ligt op enkele kilometers van de luchthaven van Glasgow Prestwick, een taxiritje kost ongeveer tien pond en duurt maximaal een kwartier. Er is een goede treinverbinding van Glasgow International airport en het station van Troon ligt niet ver van de haven.

De havens die tijdens de zeilreis kunnen worden aangedaan zijn Ballycastle in Noord-Ierland, Port Ellen op Islay en Campbeltown in Kentyre. Verder kan het schip voor anker gaan bij de distilleerderijen van Bruichladdich en Bunnahabhain op Islay, Isle of Jura op Jura en Isle of Arran op Arran.

De zeilroute die wordt gevolgd is afhankelijk van weer en wind. Zeker is dat er minimaal 3 havens worden aangedaan en dat er zoveel mogelijk distilleerderijen worden bezocht. Er wordt ook tijd vrijgemaakt voor het bezoeken van andere zaken zoals bijvoorbeeld de Giant Causeway, een van de wereldwonderen van de natuur.

SCHEMA : (AFWIJKEN IS MOGELIJK)

- Dag 1 Troon - Inchecken, kennismaken, vertrek naar Islay
- Dag 2 Islay - Port Ellen
- Dag 3 Islay - Port Ellen
- Dag 4 Noord-Ierland - Ballycastle
- Dag 5 Noord-Ierland - Ballycastle
- Dag 6 Kentyre - Campbeltown
- Dag 7 Kentyre - Campbeltown
- Dag 8 Troon - Einde reis (Vertrek naar de luchthaven)

Er zijn op de Thalassa 18 hutten, allen met douche, beschikbaar voor de deelnemers. Alle hutten hebben twee bedden boven elkaar. Wij bieden de reis aan op basis van alleengebruik van een hut. Deel je de hut met vriend of vriendin, dan krijgt de tweede persoon een korting van €250,=.

Het schip is zeer comfortabel, zeilervaring is niet vereist. Sociale vaardigheden, gezelligheid en enthousiasme voor Schotland, whisky zijn belangrijke eigenschappen.

THALASSA

WHISKYSAIL 21 mei – 28 mei

Een unieke manier om een aantal distilleerderijen aan de westkust van Schotland te bezoeken en het Islay Whisky Festival mee te maken.

Prijs: €895,=.

Korting 2e persoon in dezelfde hut : €250, =. (€645,=)

Inclusief:

7 overnachtingen aan boord van de Thalassa in een 2-persoons hut met douche voor alleen gebruik
alle maaltijden gedurende de reis : ontbijt, lunch en diner drankjes bij de maaltijden
2 whisky tastings tijdens de reis begeleid door Wouter Wapenaar whiskybar met democratische prijzen

Exclusief:

toegang voor de bezoeken aan de distilleerderijen en speciale gelegenheden tijdens het Islay Whisky Festival
extra excursies op het land

Maximaal aantal deelnemers 25 personen

Naar Glasgow Prestwick wordt o.a. gevlogen door Ryanair. Naar Glasgow International airport wordt o.a. door KLM, British Airways en British Midland gevlogen.

ISLAY WHISKY FESTIVAL FOR MUSIC & MALT 21 - TOT 28 MEI 2011.

Tijdens het festival organiseert iedere distilleerderij een open dag, waarbij muziek wordt gemaakt en wordt gedanst. Meestal is er ook een BBQ voorzien. Het volledig programma vind je op www.theislaywhiskyfestival.co.uk.

Wij zullen zeker iets meemaken van het whisky festival op Islay, maar wijzen erop dat wij met de Thalassa zeker 2 dagen aanwezig zijn op Islay, genoeg om de sfeer te proeven en enkele evenementen mee te maken, maar wij er niet zeker van zijn op welke dagen dit is. Wanneer je uitsluitend dit festival wil bezoeken, is het beter zelf accommodatie op het eiland te reserveren.